

ВÉКСЛЕР Володимир Йосипович (19. 02(04. 03). 1907, Житомир — 22. 09. 1966, Москва) — фізик. Академік АН СРСР (1958). Державна премія СРСР. Закін. Моск. енергет. інститут (1931). Від 1930 працював у Всесоюз. електротех. інституті; від 1936 — у Фіз. інституті АН СРСР та одночасно від 1949 — у с-щі Дубна (нині місто Моск. обл.), де від 1954 — директор лаб. фізики високих енергій Об'єдн. інституту ядер. досліджень. Від 1963 — академік-секр. Відділ. ядер. фізики АН СРСР, чл. Президії АН СРСР. Засн. і гол. ред. ж. «Ядерная физика» (від 1965). Наукові дослідження в

галузі фізики і техніки прискорювачів, фізики високих енергій, ядер. фізики, фізики косміч. променів. Незалежно від Е. Макміллана відкрив 1944 принцип автофазування, запропонував новий тип прискорювачів. Керував створенням першого рад. синхротрона (1947); розроблені ним теорія та принципи руху частинок використано при здійсненні проекту синхрофазотрона на 10 МеВ (Ленін. премія, 1959). Висунув ідею мікротрона (1944), заклав основи колектив. методів прискорення частинок, запропонував прискорення їх за допомогою плазми (1957). Створив школу в галузі прискорювал. техніки. Ім'ям В. названо вулицю в Житомирі.

Основні праці

Ионизационные методы исследования излучений. Москва; Ленинград, 1950 (співавтор); Ускорители атомных частиц. Москва, 1956; Вторичная ионная эмиссия металлов. Москва, 1978.

Рекомендована література

1. Воспоминания о Векслере. Москва, 1987;
2. Костиця М. Ю., Мокрицький Г. П. Метричний запис № 346 (В. Й. Векслер) // У просторі і часі: Видатні постаті Житомирщини. Ж., 1995;
3. Физики.

І. М. Вишневський

Бібліографічний опис:

Векслер Володимир Йосипович / І. М. Вишневський // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32661>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).